3.Баннікова Л.П. Програма оздоровлення дітей в ДНЗ/ Л.П. Баннікова: Методичний посібник. - М. : ТЦ Сфера, 2008.-41 с.

UDC 37.091.12:378.011.3-051(477.87)"180/194"(045)=111

CHOVRIY SOFIYA Mukachevo State University

ORGANIZATIONAL AND PEDAGOGICAL FEATURES OF THE TEACHER TRAINING SYSTEM IN TRANSCARPATHIA (END OF XVIII – 40TH YEARS OF XX CENTURY)

The development of Ukraine largely depends on and will depend on the level of professional and pedagogical training of teaching staff. The political, economic, cultural freedom of the nation will depend on what kind of teacher it will be, what personal qualities it will possess, what pedagogical ideas and concepts it will bring to life. The current state of training of pedagogical staff for educational institutions at different levels does not meet the requirements of today. Therefore, the harmonization of the pedagogical education system with the new socio-economic conditions for the development of society in the XXI century, is an urgent matter. This motivated the appeal to the retrospectives of pedagogical science and practice since many pedagogical ideas of the late eighteenth – 40th of the twentieth century have not lost relevance in our time. Their thorough study, enlightenment and creative use will ensure observance of the principles of unity, continuity and continuity in the development of pedagogical science.

The historical-pedagogical researches of V. Homonnai, I. Granchak, M. Zimomri, A. Ignat, V. Ilyko, M. Klyap, M. Kuhta, P.-R. Magochi, G. Razlutska, M. Talapkanich, V. Rosul, V. Sagardi, P. Strychika, C. Fedynets, O. Fizeshi, V. Khiminets, P. Khodanych and other revealed some issues concerning the establishment and development of school education and pedagogical thought in Transcarpathia.

The analysis of scientific works suggests that the genesis of pedagogical education in Transcarpathia has not been fully disclosed in modern pedagogical science. The need for a comprehensive historical and pedagogical study of the organizational structure of educational institutions, their content of training, achievements, specifics and traditions of these institutions in systematic educational transformations of different historical periods in Transcarpathia to creatively use national experience in modern conditions has contributed to the choice of scientific problem – "Organizational and pedagogical features of the teacher training system in Transcarpathia (end of XVIII - 40th years of XX century)".

The purpose of the research is to substantiate the process of development of pedagogical education in Transcarpathia in the context of systemic educational transformations (end of XVIII – 40th years of XX century), identify its leading tendencies, the actualization of historical experience.

The chronological framework of the study is defined (end of XVIII - 40th years of XX century), namely: the lower chronological boundary dates from 1777 - the year of approval by Empress Maria Theresa of the document on the introduction of a new system of education in Hungary and the provinces attached to it, issued in

Latin. entitled: "Ratio Educationis totiusque Rei Literariae per Regnum Hungariae et Provincias eidem adnexas. Tomus I. Vindobonae. Typis Joan. Thom. Nob. de Trattnern. MDCCLXXVII". The upper chronological boundary is determined in 1944 when a new stage began in the history of Transcarpathia – the Soviet one (by the end of 1946 the European system of educational institutions was abolished and the Soviet one was introduced).

Territorial boundaries of the study. Because education at different stages of the historical development of Transcarpathia was carried out in terms of its territorial entry into the number of states: the Hungarian Kingdom, which at the end of the eighteenth – in the first half of the nineteenth century was part of the Habsburg Monarchy, Austro-Hungarian Empire (1867 – 1919), Czechoslovakia (1919 – 1938), Hungary (1939 – 1944), so we open the process of development of teacher education through the lens of systematic educational transformations of the studied period in Transcarpathia.

Source base of the research. Documents and Materials of the State Archives of Transcarpathian Region; scientific and literary funds of the National Széchenyi Library, the National Pedagogical Library and Museum, Metropolitan Ervin Szabó Library (Budapest, Hungary), the scientific library of the Uzhhorod National University (Carpathian Department).

The scientific novelty of the obtained results will be that:

- the first comprehensive study of the development of pedagogical education in Transcarpathia at the end of the XVIII – 40th years of XX century is being carried out;
- substantiates the process of formation and development of pedagogical education in Transcarpathia in the late eighteenth 40th of the twentieth century as a dependence on the change of state-territorial subordination of the region and the corresponding socio-economic, socio-political and organizational-pedagogical transformations;
- the mechanism of influence on the development of pedagogical education of the region of educational policy, the normative legislation of the countries, which territorially included Transcarpathia during a certain historical period, is analyzed;
- new documents that have not been published in Ukraine before, including information about activities, curricula of professional-pedagogical institutions of the specified period, etc., are being introduced to the wide scientific circulation [1; 2].

The practical significance of the research is to identify and substantiate the positive experience of organizing the activities of pedagogical educational institutions and the possibility of its use at the present stage of reforming the pedagogical education of Ukraine; the results of the research can be used in the preparation of curricula and programs of special courses in higher education institutions, as well as in the writing of textbooks and manuals on the history of pedagogy, the creation of methodological recommendations for the organization and ensuring the proper level of psychological and pedagogical theoretical and practical training of future teachers.

References

1. Chovriy, Sofiya. Evolution of Professional Pedagogical Education in Transcarpathia (second half of XIX – first half of XX century). Science and Education a New Dimension.

Pedagogy and Psychology / Editor in chief: Dr. Xénia Vámos. Budapest, 2016. IV (49), Issue: 103. P. 11–21.

2. Csoóri, Zsófia (Chovriy Sofiya). Az elemi iskolai tanítóképzés Kárpátalján a dualizmus korában. Elmélet és gyakorlat a neveléstudományok és szakmódszertanok köréből / Editor: Karlovitz János Tibor. Komárno: International Research Institute s. r. o., 2018. P. 323–330.

УДК 7:908:373.3.015.311-057.874:172.15

ЧОЛ А. В., КАЧУР М. М. Мукачівський державний університет

ХУДОЖНЄ КРАЄЗНАВСТВО ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Патріотичне виховання належить до пріоритетних напрямів національної системи виховання і передбачає формування патріотичних почуттів, любові до свого народу, глибокого розуміння громадянського обов'язку, готовності відстоювати державні інтереси Батьківщини. Суспільно-політичні події в Україні, анексія Криму, військові події на Донбасі зумовлюють посилення уваги до національно-патріотичного виховання дітей та молоді, актуалізують проблему формування у молодого покоління патріотизму. Відтак, важливим завданням виховання у сучасній українській школі постає вирішення проблеми подолання в учнів недовіри й підозрілості у ставленні до інших народів і націй, сприяння толерантності міжнаціональних відносин в умовах багатонаціональної держави.

узагальнення наукових джерел 3 теорії національнопатріотичного, громадянського виховання (М. Боришевський, П. Ігнатенко, Р. Петронговський, М. Стельмахович, О Сухомлинська, І Тараненко, Р Осипець, К. Чорна, Г. Філіпчук та ін.) дає змогу визначити патріотизм (з урахуванням його гуманітарно-педагогічного контексту) як стійке соціальнопсихологічне утворення, складна інтегральна якість особистості. характеризує її ціннісне ставлення до Батьківщини в органічній єдності національно-етнічного та національно-громадянського аспектів і проявляється в культуротворчій діяльності [2, с.12].

Серед цінностей української національної культури важливе місце посідає мистецтво, яке здатне впливати на духовний світ людини не тільки на рівні свідомості, раціонального мислення і пізнання, але й на рівні підсвідомості, емоційного інтуїції. Національно-патріотичне осягнення, краєзнавства передбачає прилучення виховання на засадах художнього особистості ДО джерел народної культури ШЛЯХОМ ознайомлення традиціями, обрядами, звичаями, культурно-мистецькою українськими спадщиною рідного краю, на основі яких формується світогляд, ціннісні орієнтації, ідеали та переконання, набувається соціальний досвід.

Зв'язок національно-патріотичного виховання з полікультурним, метою якого ϵ формування етики міжетнічних стосунків, обґрунтовували Н. Миропольська, Г. Назаренко, О. Сухомлинська, Г. Філіпчук та ін. Сучасні педагоги і психологи підкреслюють необхідність усвідомлення і відчуття

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: <u>www.msu.edu.ua</u> E-mail: <u>info@msu.edu.ua</u>, <u>pr@mail.msu.edu.ua</u>

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: http://dspace.msu.edu.ua:8080

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: http://msu.edu.ua/library/